

(This Question paper contains 2 printed page)

Your Roll No.....

S. No. of Question Paper : **7762**
Unique Paper Code : 2123102001
Name of the Paper : Dalit Jeevan Di Punjabi Kavita (DSE)
Type of Paper : DSE
Name of the Course : B.A. (Prog.)
Semester : 8
Duration : 3 Hrs.

Maximum Marks: 90

Instructions for Candidates

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਦਲਿਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(15)

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

2. ਚਰਨ ਦਾਸ ਨਿਧੜਕ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਲਿਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।

ਜਾਂ

‘ਗੁਰਦੇਵ ਉਸਤਤੀ’ ਕਿਹੜੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਹੈ? ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(15)

3. ‘ਪੱਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੇ’ ਕਵਿਤਾ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਾਇਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਵਿਚਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਹੜੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਅਛੂਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ‘ਅਛੂਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ’ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

(10)

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

4. ਸਿਰੀ ਰਾਮ ਅਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਦਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਅਲੇਖ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ‘ਨਵੇਂ ਅਹਿਦਨਾਮੇ’ ਅਤੇ ‘ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਵਾਰਸ’ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(15)

5. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਫ਼ਰੀ ਦੀ ‘ਜੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ’ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪੱਖ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਬੇਗਮਪੁਰੇ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। (10)

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

6. ਬਲਵੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਮਦਨ ਵੀਰੇ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਬਿੰਬ ਉਭਰਦਾ ਹੈ? ਉਲੇਖ ਕਰੋ। (15)

7. 'ਸਿਰਨਾਵੇਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ' ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਾਇਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਹੈ? ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

'ਮੁਸਾਫਿਰ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ? ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। (10)